

PLAN DE ACOLLIDA AO ALUMNADO INMIGRANTE

**CEIP PLURILINGÜE
SANTA MARÍA**

Índice

- I. Xustificación
- II. Normativa legal
- III. Necesidades educativas do alumnado inmigrante.
- IV. Obxectivos
- V. Fases
- VI. Avaliación Inicial do alumnado
- VII. Decisión de Intervención didáctica.

I. Xustificación

O CEIP Plurilingüe Santa María, é un Centro de liña 1 que ten na actualidade dúas unidades de E. Infantil e seis unidades de E. Primaria.

Actualmente están matriculados 112 alumnos/as. Nos últimos anos foise incorporando ao CEIP Plurilingüe Santa María alumnado procedente doutros países.

Por este motivo, para dar resposta aos novos retos que plantexa a pluralidade cultural nas aulas, elabórase este Plan de acollida.

Trátase dun Proxecto integral, dirixido á totalidade do alumnado, sexa ou non inmigrante, asumido por toda a comunidade educativa, que debe facer que o noso Proxecto Educativo e os Proxectos Curriculares das etapas que se imparten vístanse de interculturalidade; mediante a planificación de actuacións e a proposta de materiais e recursos, co obxectivo de crear as condicións óptimas para unha boa acollida no noso centro educativo do alumnado chegado doutros países e tamén preparar a todos os nosos alumnos e alumnas para vivir nunha sociedade culturalmente cada vez mais diversa.

II. Normativa legal

A base lexislativa na que se sustenta este Plan de Acollida é a seguinte:

- **Constitución Española**

A Constitución Española no seu artigo 27.2 recolle que:

“La educación tendrá por objeto el pleno desarrollo de la personalidad humana en el respeto a los principios democráticos de convivencia y a los derechos y libertades fundamentales”.

- **Lei Orgánica 4/2000**, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social.

Artigo 9 abdicado á educación.

- **Orde do 8 de setembro de 2021** pola que se desenvolve o

Decreto 229/2011, do 7 de decembro que regula a atención a diversidade na Comunidade Autónoma de Galicia. No mesmo recóllense as medidas de atención específica ao alumnado procedente do estranxeiro.

Aplicables a alumnado que presenta:

- Descoñecemento das dúas linguas oficiais.

- Desfase curricular de dous cursos ou superior.
- Graves dificultades de adaptación ao medio escolar debidas a razóns sociais ou culturais.
- **Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación (LOE) e Lei Orgánica 3/2020 de 29 de decembro pola que se modifica a LOE. (LOMLOE)**

Disposición adicional décimo novena: "Lo establecido en esta Lei en relación con la escolarización, obtención de títulos y acceso al sistema general de ayudas al estudio, será aplicable al alumnado extranjero en los términos establecidos en la Lei 4/2000 de 11 de enero..."

Abdica un Capítulo ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo e mais concretamente os *artigos 78 e 79*, refírense á escolarización tardía ao sistema educativo español:

"Las Administraciones educativas han de garantizar que la escolarización del alumno que acceda de forma tardía al Sistema Educativo Español se realice atendiendo a sus circunstancias, conocimientos, edad e historial académico, de modo que se puedan incorporar al curso más adecuado a sus características y conocimientos previos con los apoyos oportunos y de esta forma continuar con aprovechamiento su educación".

- **Decreto 155/2022**, do 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e o **currículo da educación Primaria** na Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Orde do 26 de maio de 2023** pola que se desenvolve o **Decreto 155/2022**, do 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e o **currículo da educación Primaria** na Comunidade Autónoma de Galicia e regulase a avaliación nesa etapa educativa.
- **Decreto 150/2022**, de 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o **currículo da educación infantil** na Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Orde do 30 de maio de 2023** pola que se desenvolve o **Decreto 150/2022**, de 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo de educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia e regulase a avaliación nesa etapa educativa.
- **Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011 do 30 de xuño de** convivencia e participación na comunidade educativa en materia de convivencia escolar.
- **Orde do 23 de agosto do 2023** pola que se establece a figura da persoa coordinadora do benestar e convivencia nos centro docentes de Galicia.

III. Necesidades educativas do alumnado inmigrante.

As necesidades educativas que máis a miúdo presenta este alumnado son:

- **Dispoñer dun período de adaptación.**
- **Sentirse acollido ou acollida.** A finalidade é conseguir que o alumnado se vexa incluído na comunidade educativa, como un membro activo máis.
- **Conseguir unha competencia comunicativa axeitada nas linguas oficiais da Comunidade Galega.** Este é un aspecto fundamental. É evidente que as persoas necesitamos o dominio da lingua utilizada no grupo social no que nos desenvolvemos posto que isto posibilitaranos relacionarnos de forma axeitada co resto dos membros do grupo. Ademais, a competencia comunicativa oral e escrita permítenos obter información e acceder a aprendizaxes novos. Por este motivo, esta necesidade é unha das que temos que atender de forma inmediata e prioritaria.
- **Coñecer a cultura e as costumes da nosa sociedade sen perder as sinais de identidade.**
- **Recibir apoio no ámbito curricular.** O equipo docente poñerá en marcha as actuacións necesarias para compensar a situación de desigualdade coa que afrontan a súa escolarización. Priorizaranse as medidas ordinarias, e de non ser suficientes empregaranse medidas extraordinarias.

IV. Obxectivos

OBXECTIVO XERAL:

Facilitar a integración do alumnado inmigrante, desenvolvendo para elo un marco de actuación que permita fomentar a interculturalidade en todo o Centro.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:

1. Promover a educación intercultural no centro dende un plantexamento global, dirixida a todo o alumnado e asumida por toda a comunidade educativa.
2. Crear un ambiente escolar no que o novo alumnado e as súas familias se sintan ben acollidos.

3. Favorecer unha adaptación progresiva ao centro.
4. Facilitar os trámites de matriculación.
5. Contribuír a un rápido coñecemento das instalacións do Centro que permita co alumnado se desprace polo mesmo con facilidade.
6. Establecer na clase un clima que faga máis agradables os primeiros momentos e que favoreza a interrelación entre o novo alumnado e os seus compañeiros/as.
7. Traballar a capacidade de empatía e responsabilidade entre o alumnado co fin de facilitar unha rápida e eficaz integración.
8. Contribuír a que as familias inmigrantes se sintan a gusto e que perciban a escola coma un lugar onde se lles facilita súa integración, se lles valora, se da importancia e protagonismo á súa cultura e se lles ofrecen canles de participación.
9. Evitar a tendencia ao illamento dos novos alumnos e alumnas ante unha situación descoñecida, como a chegada ao centro.

V. Fases

- Fase informativa: Información Inicial (familia)
- Fase de acollida no centro: o primeiro día.
- Fase de acollida na aula.

• *Fase informativa. Acollida e matriculación*

O primeiro contacto que teñen as familias inmigrantes co centro soe ser a través do equipo directivo.

Nesta **primeira entrevista** procúrase que o ambiente sexa acolledor. Necesitan ser informados sobre o noso sistema educativo e coñecer o centro onde van a escolarizar ao seu fillo ou filla.

Aproveitamos esta primeira entrevista para recoller toda a información sobre os datos que son precisos coñecer sobre o novo alumno ou alumna: país de orixe, idade, domicilio, situación familiar, linguas que fala, escolarización anterior, posibles

problemas de saúde.

Así mesmo, facilitaráselles **información sobre:**

- O sistema educativo.
- O centro educativo: calendario escolar e horario do centro.
- Material escolar necesario.
- Normas do Centro.
- Actividades que se realizan fóra do Centro: saídas, visitas, etc.
Pediráselles a pertinente autorización asinada.
- Xustificación das faltas de asistencia.
- Fondo libros e gratuidade dos libros.
- A ANPA e as súas funcións e actividades.

Farase coa familia unha visita ao centro, aula á que incorporase o seu fillo/a, ximnasio, biblioteca, aula de informática e demais instalacións.

- ***Fase de acollida no centro: O primeiro día***

Esta fase de acollida no centro será o primeiro día de clase e realizarase durante a primeira hora da mañá, nela interveñen:

- Un mestre, que será preferiblemente o seu titor/a.
- Un alumno ou alumna (se está escolarizado no centro) do mesmo país de procedencia, que actúa como intérprete.

Que farán co novo alumno/a un percorrido polo centro e as súas espazos.

- ***Fase de acollida na aula***

- O titor ou titora, previamente traballará co grupo actitudes positivas de acollida cara ao novo alumno/a procurando a eliminación de prexuízos e estereotipos.
- O titor ou titora deberá pensar cal será o lugar mais axeitado para situar ao alumno/a, tendo en conta a proximidade ao mestre e aos alumnos/as mais solidarios.
- O titor/a explicará ao grupo clase a chegada do novo compañeiro/a. Indicará seu nome e o país de procedencia e localizarase o país nun mapa que todos podan ver.

- O día de incorporación do novo alumno/a será presentado polo titor/a ao grupo. Realizaranse actividades de carácter lúdico, co fin de presentar ao novo compañeiro/a. Coñeceremos como se chama, cal é o seu país, onde está, cal é a súa lingua.
- O equipo docente deberá ter previsto que o neno/a chegará sen material, polo tanto terá preparado fichas e material axeitado para os primeiros días, para o que poderá utilizar cadernos de fichas recompilados. Unidades didácticas: Quen somos?, o colexio e a clase, o noso corpo, que comemos?, vestímonos, os animais, os oficios, os vehículos.
- Durante os primeiros días un *compañeiro/a* encargarse de "titorizar" ao novo compañeiro/a. Sentarase ao seu lado na clase, acompañarao no recreo, e procurará que dalgunha maneira o novo alumno/a sítase aceptado. Non obstante, potenciarase a cooperación, buscando a implicación do grupo clase no seu proceso de adaptación.
- Buscaranse mecanismos para explicarlle as normas de convivencia do centro e as de funcionamento da clase. Se hai no centro algún neno/a do seu país e que fale a súa lingua pode facer de tradutor para que o novo alumno/a se sinta máis cómodo ao principio.
- Potenciarase, diante do grupo clase, as habilidades persoais do novo alumno/a co fin de mellorar súa propia autoestima e consideración dos compañeiros.

VI. Avaliación inicial do alumnado

A avaliación do alumnado é fundamental para determinar seu nivel de competencia curricular nas diferentes áreas, determinar as súas dificultades e necesidades e consecuentemente establecer as medidas educativas oportunas que estimulen seu desenvolvemento e aprendizaxe.

Nun primeiro momento, será a titora quen realizará a valoración inicial das competencias do alumno/a e contará coa colaboración do Departamento de Orientación.

Deste modo, podemos encontrarnos con dúas situacións claramente diferenciadas:

1. Descoñecemento total ou parcial da lingua galega e castelá, caso no que se avaliará a competencia lingüística.

2. Cando o alumno ou alumna ten dominio das linguas galega, castelá ou ambas e presenta un desfase curricular significativo solicitarase a avaliación da orientadora. Ao mesmo tempo, a titora en colaboración co profesorado de apoio, realizará unha avaliación das áreas instrumentais básicas.

- **Observación inicial do alumno ou alumna**

É convinte que durante o primeiro mes, aproximadamente, o titor observe e valore unha serie de comportamentos escolares do alumno/a inmigrante para facilitar que poda demostrar todo aquilo que sabe, o que descoñece e o que necesita ser orientado.

VII. Decisión de intervención didáctica (medidas organizativas)

De considerarse necesario, os alumnos/as que descoñezan o galego e o castelán, total ou parcialmente, incluíranse nun **programa de inmersión lingüística**.

En Educación Infantil a aprendizaxe das linguas terá lugar mediante a inmersión lingüística e unha atención normalizada no grupo clase.

En Educación Primaria e excepcionalmente en 6º de E. Infantil poderase formar un Grupo de adquisición de linguas, que segundo a normativa vixente deberá acomodarse ao seguinte horario.

Segundo recolle o artigo 68, do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, de atención á diversidade:

1. Os grupos de adquisición de linguas son agrupamentos de alumnado de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e, excepcionalmente, do derradeiro curso de educación infantil que, procedendo do estranxeiro, descoñeza as dúas linguas oficiais de Galicia. Estes grupos teñen por finalidade o impulso dunha formación inicial específica nas linguas vehiculares do ensino, de xeito que se posibilite, canto antes, a súa incorporación nas actividades de aprendizaxe pertencentes ao curso en que estea escolarizado.

2. O alumnado indicado no punto anterior poderá formar parte dun grupo de adquisición de linguas un tempo máximo dun trimestre e o servizo territorial de Inspección Educativa poderá, logo da solicitude do centro docente, autorizar a ampliación excepcional dese período. En todo caso, antes de rematar o prazo para o cal fose

concedida a súa participación no agrupamento, unha alumna ou un alumno poderá incorporarse ao seu grupo ordinario se o equipo docente considera superadas as necesidades educativas que motivaran esa medida.

3. O alumnado que forme parte dun grupo de adquisición de linguas deberá pertencer a unha mesma etapa educativa, sen necesidade de estar escolarizado no mesmo ciclo ou nivel, pero debe permanecer co seu grupo ordinario nas áreas, nas materias e nos momentos que máis favorezan a súa integración e a súa inclusión.

4. O horario semanal máximo de pertenza a un grupo de adquisición de linguas será de cinco períodos lectivos semanais no derradeiro curso da educación infantil; dez, no primeiro ciclo da educación primaria; vinte, no segundo e no terceiro ciclos da educación primaria; e vinte e catro, na educación secundaria obrigatoria. Estes períodos lectivos semanais deberanse reducir progresivamente a medida que o alumnado vaia progresando no dominio da lingua vehicular da aprendizaxe.

5. O profesorado encargado dos grupos de adquisición de linguas na educación secundaria obrigatoria pertencerá, preferentemente, ás especialidades de carácter lingüístico e deberá contar con dispoñibilidade horaria. En educación primaria e en educación infantil, de ser o caso, encargárase calquera mestra ou mestre da correspondente etapa que conte con dispoñibilidade horaria. Ese profesorado coordinarase co profesorado titor do grupo ordinario a que pertenza a alumna ou o alumno, co asesoramento da xefatura do departamento de orientación.

6. A avaliación das aprendizaxes específicas no grupo de adquisición de linguas será continua, realizaraa o profesorado encargado dese agrupamento e servirá de referente para a toma de decisións sobre o horario de permanencia nel. Non obstante, as sesións de avaliación realizaranse segundo o procedemento xeral que prevé a normativa de cada etapa, e poderá asistir a esas sesións, con voz e sen voto, o profesorado que realizou a intervención específica nese grupo.

7. As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado que asista a un grupo de adquisición de linguas serán informadas polo profesorado titor sobre o seu progreso nas aprendizaxes específicas de tipo lingüístico, así como no relativo á súa inclusión no centro docente.

8. Para constituír un grupo de adquisición de linguas será necesaria a solicitude da dirección do centro docente ao servizo territorial de Inspección Educativa correspondente, achegando a seguinte documentación:

- a) Informe xustificativo do profesorado titor.
- b) Relación do alumnado que conforma o grupo, con indicación da etapa e do curso.
- c) Relación do profesorado encargado da docencia do grupo.
- d) Acreditación da información á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais.
- e) Especificación do período de tempo para o cal se solicita o grupo, concretando o horario semanal e o tempo total para o cal se propón.
- f) Programación ou plan de traballo para desenvolver no grupo de adquisición de linguas.

9. Compete ao servizo territorial de Inspección Educativa a autorización do grupo de adquisición de linguas

Os alumnos/as con dominio do castelán ou galego (medio, alto) e desfase curricular en diferente grado precisarán:

A. Con desfase curricular inferior respecto a seu nivel educativo: precisarán de **Reforzo Educativo** elaborado e posto en práctica polo titor/a, profesores (preferiblemente pertencentes aos niveis máis próximos) e profesorado de apoio, segundo dispoñibilidade horaria.

B. Con desfase curricular significativo (dous ou mais anos respecto ao seu nivel de escolarización): poden precisar dunha **Adaptación Curricular (AC)**, que elaborará e poñerá en práctica o titor/a en colaboración co profesorado de apoio. As sesións de apoio realizaranse prioritariamente dentro da aula.